

H.S.S.R.&K.

Momenten van stilte in het theater bestaan niet meer. Het hoesten, snuiven, schrapen, rochelen en kuchen (H.S.S.R.&K.) is aantoonbaar besmettelijk. Hele emmers vocht, teer, nicotine, of slijm worden luidruchtig uit de longen naar boven geperst en geen mens die op de gedachte komt het niet te doen of de zaal te verlaten als het niet te onderdrukken valt. Vooral bij die verstilde voorstellingen of muziekuitsvoeringen valt het op welk een symfonische herrie een zaal met 600 mensen produceert. Er is altijd wel iemand die begint en crescendo breidt het geluid zich uit over de hele zaal (en balkonnen) en zwelt het aan tot fortissimo.

Mondiaal staan Nederlanders bekend om hun onbeschaafdheid en het gebrek aan hoffelijkheid. In de stilte van de theater - of concertzaal komt dit natuurlijk haarfijn aan het licht. Toch kan het niet alleen maar onbeschaafdheid zijn dat een theateravond kapot wordt gehoest. Als ik een vergelijking maak met de trainingen en cursussen die ik regelmatig volg, begrijpt u wat ik bedoel. In zo'n trainingsgroep kijk ik een dag lang naar een optreden, met als bedoeling daarvan wijzer te worden. Ik kies zelf mijn trainingen uit, betaal er natuurlijk fors voor en hoop op inspiratie, plezier of leerstof. (Heel vergelijkbaar met het bezoeken van een voorstelling.) Ook tijdens trainingen slaat het H.S.S.R.&K. virus regelmatig toe, met name als de trainer 'het' niet heeft. 'Het' is een combinatie van inhoud en performance / vorm, een actuele noodzaak om een verhaal te vertellen en dit zo te doen dat de essentie (op een theatrale manier) overkomt.

In de theater - of concertzaal draait het voor mij altijd om de vraag of een uitvoering 'het' heeft. Ik kick op de belevenissen in de theaterzaal die 'het' hebben. Die avonden dat ik met zo'n geweldig gevoel buiten kom. Ik heb een hekel aan theatervoorstellingen die niet eens de moeite hebben genomen 'het' te zoeken en alleen een kunstje vertonen. Op die avonden beschouw ik de hoest en kuchgeluiden als tomaten van ongenoegen die het toneel op worden gegooid. De protestgeneratie (H.S.S.R.&K'ers zijn meestal wat ouder) heeft daarmee een (onbewuste) aangepaste vorm van kritiek uitenvonden.

'Het' kan alleen nooit ontstaan als er altijd iemand door je heen blaft. De kans voor een acteur om het verhaal te vertellen en het publiek mee te nemen in de magie van het toneel wordt wel heel klein als vanaf de eerste minuut een hoestorkest losbarst. Er is enige medewerking van het publiek nodig om de podiumkunst naar behoren te bedrijven en 'het' te laten ontstaan. De theatergroep of het orkest moet wel een kans krijgen om de kunst naar behoren te bedrijven.

Ik geef ze graag die kans. En als het me niet bevalt loop ik weg of gooi een echte tomaat.

Marcel de Groen